

SZOCIÁLIS JOG II - 2015

Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és
Dokumentációs Központ

2015. SZEPTEMBER 17.

ELŐADÓ: DR. VERES GÁBOR

TÁMOP 5.5.7-08/1-2008-0001

Betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi képviselői hálózat
és civil jogvédő munka fejlesztése

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

ALAPTÖRVÉNY XIX. fejezete

- Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának **szociális biztonságot nyújtson.**

LÉTBIZTONSÁG GARANTÁLÁSA

- A léthez való jog, a létbiztonság feltételmentesen érvényesíthető (és érvényesítendő) jogot jelent ahhoz, hogy a társadalom javaiból minden ember részesülhessen.
- Relatív biztonság - egyéni v társadalmi kockázat bekövetkezése esetén az egyén korábbi társadalmi pozíciói egyes státusdimenziókban nagyon ne essenek vissza. (betegség, fogyatékosság, időskor)

- ÉLETVEZETÉSI PROBLÉMÁK
KÉSZPÉNZ HIÁNYÁ-VAL

Az **anyagi javak elégtelenségéből** származik ami lehetetlenné teszi a személy számára, hogy saját életét a maga által óhajtott irányban alakítsa. Ez **kényszerpályára** sodorja ami tartóssá válva tehetetlenséget idéz elő.

- Megoldás: **készpénz** rendszeres időközökben folyósítva illetve **szakosított intézmények szolgáltatásnyújtásai**

A **szociális védelem alá eső kockázatok** vagy szükségletek listáját „Szociális védelem integrált európai statisztikai rendszere” (ESSPROSS) a következőkben rögzíti:

- Betegség/egészséggondozás
- Egészségkárosodás-megváltozott munkaképesség
- Öregség
- Hátrahagyottak (özvegyek, árvák)
- Család/gyermek
- Munkanélküliség
- Lakás
- Mások nem sorolt társadalmi kirekesztettség (hajléktalanok)

SZOCIÁLIS JOG ISMÉRVEI

- Nem önálló jogágazat, hanem a jog ágainak és elveinek speciális szempontú rendezése
- **Tartalma** a szociális biztonság megteremtése és megőrzése
- **Funkciója:** annak biztosítása, hogy az egyének, és családok – piaci úton átmenetileg nem kielégíthető – szükséglete, igénye közösségi eszközökből (szociális juttatások) kielégítést nyerjen.

Szociális védelem bizonyos csoportokhoz tartozó egyénre illetve családra irányul.

- **Fogalma:** a piaci úton nem kielégíthető, de indokoltnak, azaz társadalmilag kielégítendőnek elismert egyéni szükségletek társadalmi szintű (közös erőből történő) kielégítéséről történő gondoskodás joga.

- Jövedelem megszerzésének módja illetve munkajövedelem elmaradása
- Jövedelem ellenében a javak megszerzésének módja
 - piaci működési zavarok, javak megszerzésének módja nehezül meg
 - lakás, energia, közlekedés, élelmiszerek
- Család belső arányainak átalakulása
(sok eltartásra szoruló - kevés eltartó, az eltartó elvesztése)

SZOCIÁLIS RÁSZORULTSÁG

FOGALMA:

- A szociális rászorultság általánosságban használt fogalom. Konkrét meghatározására nem kerülhet sor, mivel valamely szociális ellátásra való jogosultságot **az egyén egészségi állapota, fogyatékossága, jövedelmi és vagyoni helyzete befolyásolja.**
- A szociális ellátásra való jogosultságot minden esetben az adott ellátásra vonatkozó jogszabály feltételrendszere határozza meg.

FOGYATÉKOSSÁG KÉRDÉSE

- *fogyatékos személy:* az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja;
- Jövedelempótlás: fogyatékosági támogatás útján

FOGYATÉKOSSÁGI TÁMOGATÁS

Az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

- látási fogyatékos, - hallási fogyatékos, - értelmi fogyatékos
- mozgásszervi fogyatékos
- autista, illetőleg
- halmozottan fogyatékos

és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul,

- állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy közép súlyosnak minősíthető, és *állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.*

1998. évi XXVI. tv. 22.§

- Összegei 2015-ben: 20.327.-Ft és 25.018.-Ft

SZOCIÁLIS TÖRVÉNY 1993.ÉVI

III. TV – HATÁLYA 1.

- *a)* magyar állampolgárokra,
- *b)* bevándoroltakra és letelepedettekre,
- *c)* hontalanokra,
- *d)* a magyar hatóság által menekültként vagy oltalmazottként elismert személyekre.
- Európai Szociális Kartát megerősítő országoknak Magyarország területén jogszerűen tartózkodó állampolgáira is.

SZOCIÁLIS TV HATÁLYA 2. KÜLFÖLDI ÁLLAMPOLGÁROK

- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmvtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmvtv.-ben meghatározottak szerint **a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát Magyarország területén gyakorolja**, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik,
- időskorúak járadéka tekintetében a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletekben (a továbbiakban: uniós rendeletek) meghatározott jogosult körbe tartozó személyre,

SZOCIÁLIS RÁSZORULTSÁG

KÉRDÉSE 1

- Ellátásonként eltérő jövedelem meghatározás
- Vagyoni helyzet (van vagyon-nincs vagyon)
- **Aktív korúak ellátása:** feltétel ,hogy a családnak egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme ne haladja meg az öregségi nyugdíj **mindenkori legkisebb összegének 90 %-át, 25.560.-Ft-ot és vagyona nincs.**
- **Időskorúak járadéka:** egy főre eső saját és vele lakó házastársa jövedelme nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj **mindenkori legkisebb összegének 80 %-át, 22.800.-Ft-t,** (75.év alatt 27.075,Ft-t és 75év felett 37.050.-Ft-o

SZOCIÁLIS RÁSZORULTSÁG

KÉRDÉSE 2

- **Települési támogatás** a háztartásban egy fogyasztási egységre jutó jövedelem nem haladhatja meg a **helyi önkormányzat rendeletében meghatározott összeget**, és **háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.**
- **Közgyógyellátás:** normatív alapon ha a havi gyógyszerköltség meghaladja a 2.850-ft-ot, feltéve, hogy családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el, az **öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét** , 28.500.-Ft-ot, egyedül élő esetében 150 %-át, 42.750.-Ft-ot.

SZOCIÁLIS RÁSZORULTSÁG

KÉRDÉSE 3

- **Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** jogosult, a) akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az **öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át, 39.900.-Ft-t**, ha a gyermeket egyedül álló szülő gondozza, vagy a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos
b) akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az **öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át 37.050-Ft-ot**, és az egy főre jutó vagyoni érték nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSRA VALÓ JOGOSULTSÁG

- **(Tbj. 16.§.o) - Szoc. tv 54.§. (1)** A járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg **szociális rászorultságát**,
- a) akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át, **(34.200.-Ft)**
- b) aki egyedülélő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át **(42.750.-ft)**
- nem haladja meg, és **családjának vagyona nincs**

SZOCIÁLIS RÁSZORULTSÁGTÓL FÜGGŐ PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

- Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (!)
- Foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- Idősorúak járadéka
- Települési támogatás (!))
- Ápolási díj (!)

TERMÉSZETBEN NYÚJTHATÓ SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

- Települési támogatás

KIZÁRÓLAG TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK:

- Köztemetés
- közgyógyellátás

KAPCSOLÓDÓ HONLAPOK

- <http://www.kormany.hu/hu>
- <http://emmiugyfelszolgalat.gov.hu/>
- <http://nrszh.kormany.hu/kozponti-szocialis-info>
- <http://www.szgyf.gov.hu/>
(intézményfenntartó)
- <http://csaladitudakozo.kormany.hu/-rendszerek>

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

TÁMOP 5.5.7-08/1-2008-0001

Betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi képviselői hálózat
és civil jogvédő munka fejlesztése

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE